

Školní družina při Základní škole ve Tvrdonicích

Kostická 98, Tvrdonice 691 53

Školní vzdělávací program

pro školní družinu

„ŠKOLA DO NEPOHODY„

OBSAH:

1. Identifikační údaje	3
2. Charakteristika zařízení	3
3. Konkrétní cíle vzdělávání	3
4. Délka vzdělávání	3
5. Formy vzdělávání	4
6. Obsah a časový plán vzdělávání	4
7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	7
8. Podmínky pro přijímání uchazečů a ukončování vzdělávání	7
9. Podmínky průběhu vzdělávání	8
10. Popis materiálních podmínek	8
11. Popis personálních podmínek	9
12. Popis ekonomických podmínek	9
13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví	9
14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu	9

Školní vzdělávací program školní družiny je platný od 1. 9. 2016

ředitelka školy

Pavλίna Brabcová

1. Identifikační údaje

Adresa: Školní družina při Základní škole Tvrdonice, příspěvková organizace
Kostická 98, 69153 Tvrdonice

IZO 118 400 339 školní družina kapacita: 75 žáků

Zřizovatel: Obec Tvrdonice, náměstí Míru 31, 69153 Tvrdonice

Ředitelka školy: Mgr. Pavlína Brabcová

Kontakty: tel. 519 339 208

mobil: 775 593 390

email: zs.tvrdonice@seznam.cz, zstvrdonice@seznam.cz

web: www.zstvrdonice.cz

2. Charakteristika zařízení

Školní družina je zařazena podle zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), a řídí se podle vyhlášky MŠMT č. 74/2005 Sb. o zájmovém vzdělávání.

K plánování činnosti je zpracován vzdělávací program pro školní družinu. Hlavní činností je relaxace, hra a poznávání.

ŠD je součástí ZŠ a má 2 smíšená oddělení s max. kapacitou 75 žáků.

3. Konkrétní cíle vzdělávání

Hlavním cílem se stávají zájmové činnosti, odpočinek a relaxace dětí v době po vyučování.

V základním vzdělávání se usiluje o naplňování těchto cílů:

- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- pomáhat poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti
- vést k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, učit je žít společně s ostatními lidmi
- rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

4. Délka vzdělávání

Délka vzdělávání v odděleních je čtyři roky.

5. Formy vzdělávání

a.) Pravidelná činnost v denním oddělení

- je dána týdenní skladbou, kterou si vychovatelka vytvoří dle věkového složení a rozvrhu žáků

b.) Příležitostná činnost

- akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností (soutěže, besedy, besídky, prezentace,...)

Školní družina není pokračováním vyučování, má svá specifika – odpočinek, rekreaci. Tomu odpovídá i náplň odpoledních činností. Činnosti jsou motivovány potřebami žáků a cíleně mířeny do různých oblastí.

6. Obsah a časový plán vzdělávání

A) Obsah a časový plán vzdělávání v pravidelné denní činnosti v odděleních

1. Klíčové kompetence

Vzděláváním žáků při činnostech ve školní družině lze významně přispět k utváření a rozvoji klíčových kompetencí.

• **Kompetence k učení:**

- pokud je to možné, dát všem k učivu vždy konkrétní názor (pomůcku)
- nechat žáky individuálně s názornými pomůckami manipulovat, pozorovat, třídit a rozlišovat
- nechat žáky vyjadřovat
- dát příležitost k využívání žákovských zkušeností ve výuce
- klást na žáky v učivu přiměřené nároky, vést je k dobrému zvládnutí základního učiva a dát jim k tomu takový časový prostor, který zohledňuje individuální schopnosti jednotlivých žáků
- podporovat sebedůvěru žáků v jejich schopnostech
- upozorňovat na konkrétní využití vědomostí a dovedností v životě
- individuálně vést žáky k získávání poznatků i z jiných zdrojů, než jsou školní materiály

• **Kompetence k řešení problémů**

- podle svého uvážení žáci na základě uvedených činností nacházejí shodné, podobné nebo naopak odlišné znaky
- postupujeme od jednoduchých problémů ke složitějším
- na základě pochopení žáci sami navrhnou a provádějí obměny činností
- objevené poznatky aplikují v obdobných situacích, které sami vymýšlejí, mají možnost využívat své dosavadní individuální poznatky, dovednosti a zkušenosti

- podle jejich schopností podporujeme účast žáků v různých soutěžích, zvláště tvořivých, to znamená takových, kde je třeba uvažovat a hledat nové způsoby řešení úloh nebo zpracovávání údajů
- žáky vedeme k tomu, aby se nedali odradit případným nezdarem, došli ve své činnosti k závěru, našli řešení
- různé závěry, řešení a rozhodnutí necháváme žáky obhajovat
- umožňujeme žákům vyhledávání nových informací, jejich třídění i propojování s učivem

• **Kompetence komunikativní**

- nechat žáky při každé činnosti hovořit o pozorovaném jevu nebo o vlastním způsobu řešení daného úkolu
- dávat žákům prostor k vyjádření vlastního názoru
- učit žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem

• **Kompetence sociální a personální**

- podílení se žáků na stanovení pravidel pro práci v různě velkých skupinách a tato pravidla respektovali
- učili se vzájemné toleranci a zodpovědnosti za plnění dílčích částí společného úkolu
- v případě potřeby dokázali požádat o pomoc a sami byli ochotni pomoc podle svých možností poskytnout
- vzájemná komunikace byla vedena v příjemné atmosféře. Tomu mimo jiné napomáhá i vhodné oslovování žáků mezi sebou

• **Kompetence občanské, činnostní a pracovní**

- vedeme žáky k vzájemnému, slušnému chování bez hrubostí a násilí
- ke snaze si mezi sebou pomáhat, uznávat se a oceňovat nápady druhých
- o co nejlepší plnění povinností
- dosažení zručnosti žáků při práci s různými materiály, provádění činností a pokusů, udržování pořádku na pracovním místě, systém v ukládání pomůcek a nářadí
- samostatnou přípravu jednoduchých pomůcek pro výuku vedenou žáky
- dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při pracovních činnostech
- poznávání různých oborů lidské činnosti, jejich výsledků a významu pro ostatní lidi

• **Kompetence k trávení volného času**

- žák umí účelně trávit volný čas
- umí si vybrat zájmové činnosti podle svých vlastních dispozic
- rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci stresových situací
- umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času

Navazuje na ŠVP 1. stupně: ČLOVĚK A JEHO SVĚT, který je členěn do 5 okruhů:

I. Místo, kde bydlíme

- Domov – prostředí, orientace v místě - celoročně
- Škola – seznámení s okolím (vycházky), bezpečná cesta do školy a ze školy - září
- Lidové zvyky a tradice (mikroregion Podluží) - červen
- Dopravní vycházky, důležitá telefonní čísla - jaro
- Ochrana zeleně a prostředí kolem nás - celoročně

II. Lidé kolem nás

- Základy slušného chování (chování ke spolužákům, pracovníkům školy, dospělým a starým lidem) - celoročně
- Chování na veřejnosti – osvojování a dodržování základů společenských pravidel - celoročně
- Základy slušného stolování, hygienické návyky a sebe obslužná činnost - celoročně
- Schopnost práce v kolektivu (pomoc mladším a slabším) - celoročně
- Rodina- role členů rodiny, příbuzenské vztahy - celoročně
- Povolání – vyprávění, dramatizace - jaro

III. Lidé a čas

- Režim dne – odpočinek, relaxace, zájmy, předměty denní potřeby - celoročně
- Roční období, orientace v čase- celoročně
- Tradice, zvyky – Vánoce, Velikonoce – prosinec, březen, duben
- Naše země – města, řeky, hrady a zámky - duben
- Příprava a vytváření základů pro využívání volnočasových aktivit - celoročně

IV. Rozmanitosti přírody

- Ohleduplné chování k přírodě - celoročně
- Pobyt v přírodě, tematické vycházky- celoročně
- Poznávání rostlin, zvířat, stromů, apod. – jaro, podzim
- Přírodovědné hry a soutěže - celoročně
- Práce s encyklopedií, atlasem – leden - únor

V. Člověk a jeho zdraví

- Upevňování získaných návyků a dovedností - celoročně
- Péče o zdraví – zdravá strava, úraz, nemoc - celoročně
- Přispívat k rozvoji tělesné zdatnosti- celoročně
- Míčové a závodivé hry, soutěže, kolektivní hry – duben - červen
- První pomoc při drobných poranění – září

Ve všech těchto oblastech se snažíme děti:

- Seznamovat s různými pracovními technikami (papír, přírodniny, modelína, apod.)
- Rozvíjet zručnost a fantazii – tvořivé hry, stavebnice, kostky
- Vést děti k tvořivému výtvarnému projevu (různé techniky)
- Pěstovat estetické cítění, představivost – malování, kreslení v přírodě
- Hygiena prostředí (výzdoba školy a prostorů ŠD)
- Rozvíjení motoriky – stříhání, lepení, práce s různým materiálem
- Vztah k uměleckým dílům – malované písničky, četba z knih, písničky z CD
- Pěstování zájmu o hudbu – zpěv písní, poslechové skladby, hudebně-pohybové hry
- Rozvíjet správnou výslovnost a vyjadřovací schopnosti – dramatizace pohádek, rozpočítadla, jazykolamy, přednes

B) Obsah vzdělávání při příležitostných činnostech

Drakiáda – pouštění draka, soutěž o nejkrásnějšího draka, o nejkrásnějšího vlastnoručně vyrobeného draka - říjen

Karneval – rej masek, soutěže, tanec, vyhodnocení - únor – březen

Sluníčkový den – vítání jara ve žluté barvě - březen

Koloběžkiáda – překážkové závody - květen

7. Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Snažíme se vytvářet optimální podmínky pro rozvoj žáků se speciálními potřebami i žáků mimořádně nadaných. Cíle a záměry zájmového vzdělávání jsou pro všechny žáky společné. Při vzdělávání žáků se speciálními potřebami jim plně přizpůsobujeme podmínky pobytu a výuky ve školní družině.

Integrovaní žáci jsou začleňováni do oddělení. Vychovatelky uplatňují individuální přístup a respektují doporučení školských poradenských zařízení.

Mimořádně nadaní žáci se mohou rozvíjet ve vhodných vzdělávacích aktivitách školní družiny. Pomáhají ostatním, připravují pro ně různé soutěže, kvízy, úkoly apod.

8. Podmínky přijímání uchazečů a ukončování vzdělávání

a) Oddělení ŠD

ŠD mohou navštěvovat žáci 1. – 4. tř. na základě vyplnění zápisního lístku. Zde zákonný zástupce uvede rozsah docházky a způsob odchodu z družiny. O přijetí žáka do ŠD rozhoduje ředitelka školy. Docházka do ŠD je sjednána na celý školní rok.

Docházka může být ukončena písemným odhlášením žáka zákonným zástupcem, nebo z jiných důvodů (viz. bod 5.4 Vnitřního řádu ŠD).

Hlavní kritéria pro přijetí do školní družiny:

- přednostně budou přijímáni žáci 1. a 2. tř. zaměstnaných zákonných zástupců
- dojíždějící žáci

b) Příležitostná činnost

Mohou se účastnit také žáci, kteří nejsou přijati k pravidelné docházce v oddělení školní družiny a v kroužku. Je vždy stanovena před konáním akce s ohledem na její specifika a zajištění BOZ žáků.

9. Podmínky průběhu vzdělávání

Provozní doba je denně od 11.40 – 16.00 hod. V 15.00 hod. dochází ke slučování oddělení. Pro každodenní činnost využíváme vlastní místnosti. Dále pak využíváme místnost školního klubu, školní hřiště a tělocvičnu.

Denní skladba:

11. 40 – 12.00 Oběd

12.00 – 12.30 Odpočinková činnost – četba, poslech

12.30 – 15.00 Zájmová činnost

- aktivity v oblasti Pč, Vv, Tv, Hv

- pobyt venku – dle počasí

15.00 – 16.00 Rekreační činnost – příprava na vyučování, hry na přání dětí

10. Popis materiálních podmínek

- Pro každodenní činnost využíváme vlastní prostory v budově ZŠ, kde se nachází i školní klub, školní jídelna, tělocvična, ekologicko-relaxační centrum, školní hřiště. Místnosti ŠD jsou čisté a světlé, rozděleny na relaxační a pracovní část. Kapacita 1. oddělení je 25 zapsaných žáků, ve 2. oddělení je 25 zapsaných žáků.
- Prostory družiny jsou zařízeny jako herna, část je pokryt kobercem, který se využívá při hrách, odpočinkových činnostech apod. Pro pracovní činnosti je část místnosti vybavena stoly a židličkami. Na výzdobě všech prostor družiny se podílejí sami žáci.
- Pro herní činnosti si mohou žáci vybírat stavebnice, stolní hry, hračky apod. Vše je umístěno tak, aby si je žáci mohli brát i ukládat samostatně. Žáci využívají různé hry k rozvoji slovní zásoby, skládání slov, pexesa s písmeny apod.
- Pro venkovní aktivity používáme různé sportovní náčiní – švihadla, míče, golf apod. Tyto pomůcky máme uloženy v garáži na školním hřišti.
- Pro poslechové činnosti používáme kazetový magnetofon s CD přehrávačem
- Je možno využít projektor ve školním klubu.

11. Popis personálních podmínek

Počet vychovatelek odpovídá počtu otevřených oddělení v daném školním roce. Vychovatelky splňují požadavky na odbornou způsobilost, mají zájem o odborný růst a dále se vzdělávají. Chovají se a jednají profesionálním způsobem – v souladu s pedagogickými a metodickými zásadami výchovně vzdělávací činnosti ve školní družině.

12. Popis ekonomických podmínek

Za zájmovou činnost vybírá ŠD úplatu. Výše úplaty je 50 Kč/měsíčně a splatnost je konkretizovaná v aktuálním vnitřním řádu ŠD. Školné se vybírá ve dvou splátkách. Úplata může být snížena nebo prominuta (viz. bod 2.4 Vnitřního řádu ŠD).

13. Popis podmínek bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Školní družina je součástí základní školy, a proto jsou bezpečnost a ochrana zdraví zajišťovány v rámci základní školy, školní družiny a školního klubu. Školní řád stanoví obecná pravidla chování žáků. BOZ zajišťují provozní řády tělocvičeny, odborných učeben, kuchyňky, ekologicko-relaxačního centra a dílen. Ostatní podmínky specifické pro školní družinu jsou zařazeny do vnitřního řádu školní družiny (viz. bod 4)

14. Zveřejnění školního vzdělávacího programu

ŠVP pro ŠD vstupuje v platnost dne 1. 9. 2016

Zaměstnanci školy byli seznámeni na pedagogické radě dne 25. 5. 2016

Zákonní zástupci žáků byli informováni o vydání ŠVP pro ŠD v školním průkazu.

ŠVP pro ŠD je zpřístupněn v budově školy a na webových stránkách.

